

В І Д З И В

офіційного опонента на дисертацію

Любицького Романа Ігоровича

**“Формування мережі об’єктів паркування індивідуального автотранспорту
в історично сформованих містах (на прикладі м. Львова)”**

подану на здобуття наукового ступеня кандидата архітектури за спеціальністю

18.00.01 – Теорія архітектури, реставрація пам’яток архітектури

у спеціалізовану вчену раду Д 35.052.11

у Національному університеті “Львівська політехніка”

В сучасних умовах стрімкого зростання автомобілізації країни, невідповідності наявної вулично-дорожньої мережі транспортним потокам в історично сформованих центрах міст, нестачі паркувальних майданчиків, стихійного паркування індивідуальних транспортних засобів гостро постає проблема удосконалення міської інфраструктури та об’єктів паркування. Саме в цьому напрямку проведене дисертаційне дослідження Любицького Р.І., що присвячене виявленню підходів до формування мережі об’єктів паркування індивідуального автотранспорту в умовах історично сформованого міста.

Зв’язок дисертаційного дослідження Любицького Р.І. із міжнародними конвенціями, державними програмами і законодавчими актами, у тому числі Планом розвитку єдиного Європейського транспортного простору – на шляху до конкурентоспроможної та ресурсоефективної транспортної системи Європейської комісії, Настанов Європейської комісії із розробки та виконання Планів сталої міської мобільності, Транспортною стратегією України до 2020 року, науково-дослідною роботою кафедри містобудування інституту архітектури Національного університету «Львівська політехніка»: «Методологічні основи розвитку та реконструкції мережі поселень та вибраних міст у сучасних економічних умовах» надає підставу стверджувати, що в дисертації розглядаються надзвичайно актуальні наукові проблеми.

Сформульована в роботі мета дослідження – “визначити передумови та підходи до формування мережі об’єктів паркування в умовах історично сформованого міста (на прикладі м. Львова)”, а також відповідні завдання роботи визначені вірно. Об’єктом дослідження є об’єкти, місця, території паркування індивідуального автотранспорту в структурі історично сформованого міста.

Спрямованість дослідження на вирішення сьогоденних завдань відчутна в формулюванні предмета дослідження – містобудівні та структурно-планувальні передумови, прийоми та засоби формування мережі об’єктів паркування в умовах історично сформованого міста.

До методики дослідження здобувач віднісся дуже відповідально. Він використовує широку палітру дослідницьких методів, вживаючи як загальнонаукові, так і архітектурно-містобудівні, спеціалізовані методи.

Дисертація складається зі вступу, п’яти розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи 271 сторінка, з яких: 140 сторінок основного тексту; 41 сторінка із таблицями; 21 сторінка списку використаних джерел із 230 позицій; 3 додатки на 33 сторінках.

У **Вступі** переконливо обґрунтована актуальність теми дослідження, зазначені мета, завдання, об’єкт, предмет, методика дослідження. Висвітлена наукова новизна, межі тощо.

У **Розділі Першому** автор проаналізував вплив еволюції міського транспорту на розвиток планувальної структури міст, ключові аспекти автомобілеорієнтованих концепцій урбаністів першої половини ХХ ст., а також сучасні теорії, у яких вагому містобудівну роль відведено приватному автотранспорту. Автор означив заходи формування сталої транспортної системи міст, зокрема, заходи управління паркуванням у європейських історично сформованих містах, до яких відніс економічні, регулятивні, планувальні засоби обмеження паркування, а також сучасні технології.

Аналіз нормативно-правової бази щодо паркування в історично сформованих містах України, дав можливість авторові обґрунтувати

містобудівні та адміністративні загрози розвитку мереж об'єктів паркування та зробити висновки, що наявна база є застарілою й потребує змін.

У **Розділі Другому** автор детально розкрив методику комплексного вивчення формування мереж об'єктів паркування в історично сформованих містах. Для всебічного висвітлення поставлених завдань розробив систему послідовних етапів (разом шість) від отримання загальної інформації про розвиток мереж об'єктів паркування до формулювання рекомендацій формування мережі об'єктів паркування у м. Львів як прикладу історично сформованого центру. За допомогою геоінформаційних методів автором була розроблена методика ГІС-аналізу для дослідження стану вулично-дорожньої мережі, мережі громадського транспорту, велоінфраструктури та мережі об'єктів паркування.

Розділ Третій присвячений висвітленню особливостей містобудівної організації мереж транспорту та об'єктів паркування в історично сформованих містах на прикладі Лейпцига та Кракова. Автор провів детальний порівняльний аналіз функціонально-планувальної структури зазначених міст, в результаті якого виявив тенденції до винесення функцій, які спричиняють концентрацію транспортних потоків, за межами історичних ареалів. Здійснена оцінка міської мобільності міст Лейпцига та Кракова підкреслила перевагу мобільності громадського транспорту, пішохідного руху та велопересування над приватним автотранспортом, що зумовлено: перехоплюючими паркінгами на межі міста із подальшою пересадкою на високомобільний громадський транспорт, платним паркуванням, розвиненою мережею комфортного громадського транспорту, розвиненою мережею велоінфраструктури, комфортністю пішохідного пересування. Автор, користуючись особисто розробленою методикою ГІС-аналізу, охарактеризував мережу об'єктів паркування Лейпцига та Кракова, визначив правила та умови паркування у цих містах та розкрив їх об'ємно-просторові рішення.

У **Розділі Четвертому** автор визначив етапи еволюції планувально-просторової структури міста Львова в контексті його історичного розвитку та

окреслив проблеми формування міської транспортної мережі кожного періоду, що підтверджено відповідними таблицями. Виконавши аналіз параметрів функціонально-планувальної структури Львова та оцінку міської мобільності, автор виявив недосконалості у планувальній схемі міста, зокрема, транзит транспортних потоків через історичний центр міста, перевага приватного автотранспорту над альтернативним (громадським, пішохідним рухом, велопересуванням), безконтрольне паркування в історичному ареалі, низький комфорт пішохідного пересування. Для підсилення результатів аналізу, автором була проведена інвентаризація вуличного паркування в центральній частині міста, під час якої було виявлено 455 випадків паркування у заборонених місцях.

П'ятий Розділ дисертації – рекомендаційний. Автор сформулював теоретико-містобудівні передумови та підходи формування оптимальної мережі об'єктів паркування в історично сформованих містах, як елементу транспортної системи. Автор виділив п'ять підходів до формування мережі об'єктів паркування, зокрема, оптимізація вулично-дорожньої мережі; децентралізація загальноміського історичного центру міста; розширення мережі громадського та велосипедного транспорту і забезпечення їх мобільності; розвиток комфортних та безпечних пішохідних комунікацій; зменшення автомобільної присутності в історичній частині міста. А також сформулював засади побудови моделі мережі об'єктів паркування в історично сформованих містах, до яких відніс: розвиток системних та безсистемних елементів мережі об'єктів паркування, врахування впливу характеристик території історичного міста, створення зон пріоритетів паркування. З метою обґрунтування рекомендацій формування мережі об'єктів паркування у м. Львів, автором була здійснено порівняльний аналіз містобудівної організації мережі транспорту та об'єктів паркування м. Львів із містами Краків та Лейпциг, що підтверджено відповідними таблицями.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в пропозиції автором систематизації зарубіжного досвіду розвитку мереж транспорту та об'єктів

паркування у історично сформованих містах, визначенні особливостей формування мереж об'єктів паркування в історично сформованих містах, розробці теоретико-містобудівні підходів та концепцій до вирішення проблем паркування в історично сформованих містах.

Практичне значення роботи полягає в подальшому її використанні в роботі проектних, науково-дослідних організацій та установ під час реального та експериментального проектування, а також в навчальному процесі Інституту архітектури Національного університету «Львівська політехніка».

Практичне значення дисертаційної роботи також підтверджене наступними впровадженнями – розробкою проекту паркувальних майданчиків, автостоянок та гаражів на замовлення департаменту житлового господарства та інфраструктури; розробкою теоретичних рекомендацій щодо формування мережі об'єктів паркування індивідуального автотранспорту при створенні містобудівної документації «Генеральний план м. Городка Львівської області» ДП ДПМ «Містопроект», а також пропозиції щодо вирішення проблем паркування розроблені автором були використані під час проведення лекцій, ворк-шопів, в практичних курсах для ОКР «Магістр», ОКР «Бакалавр», в дипломному проектуванні та в науково-дослідній тематиці кафедри містобудування Інституту архітектури НУ «Львівська політехніка».

Головні положення, висновки, результати детально викладені у 11 наукових працях, 4 з яких опубліковано у наукових фахових виданнях України, 1 у науковому періодичному виданні іншої держави, 6 публікацій – це матеріали і тези наукових конференцій. Результати наукової розвідки апробовані на 7 міжнародних та всеукраїнських наукових, науково-методичних, науково-технічних, науково-практичних конференціях, семінарах, симпозиумах.

Основні висновки дослідження здобувача викладені наприкінці усіх розділів, у загальних висновках і у повній мірі розкривають результати дисертації. Всі наукові положення та висновки надійно обґрунтовані із застосуванням різноманітних сучасних методів дослідження.

Поряд із позитивними якостями дисертація має наступні недоліки:

- В тексті Дисертації є незначні орфографічні та синтаксичні помилки: наприклад, на стор. 119 Дисертації написано: "... розвантажити навколишній вулиці", а треба "... розвантажити навколишні вулиці", чи на стор. 160 Дисертації написано: "У громадського транспорті Львова.....", а треба "У громадському транспорті Львова...".
- З тексту Дисертації та Автореферату не є чітко зрозумілим, чи автор враховує особливості паркування вздовж узбіччя доріг, створення паркувальних кишень, та чи зважає на такий тип паркування при розробці рекомендацій до формування мережі об'єктів паркування в історично сформованих містах, зокрема, у м. Львів.
- В Розділі Третьому Дисертації, для проведення порівняльного аналізу особливостей формування мереж об'єктів паркування в історично сформованих містах, автором обрано лише два міста (Лейпциг та Краків), що не може свідчити про узагальнення досвіду формування мереж об'єктів паркування, як це заявлено у назві розділу «Особливості містобудівної організації мереж транспорту та об'єктів паркування в історично сформованих містах».
- В Дисертації в Розділі 5 підрозділі 5.3. значна увага приділена адміністративним та економічним заходам регулювання мережі об'єктів паркування в історично сформованій частині міста Львова, при цьому автор лише поверхнево зазначає конкретні засоби їх проектування.
- Одним із завдань дослідження є формулювання теоретико-містобудівних підходів та *концепцій* до вирішення проблеми формування мережі об'єктів паркування в історично-сформованих містах формулюванням, що не є коректним, оскільки автор у висновках вказує на підходи та надає рекомендації щодо розвитку оптимальної мережі об'єктів паркування у Львові.

Вказані вище зауваження не впливають на високий рівень дисертації в цілому і можуть бути враховані при подальшій науковій і освітній роботі здобувача.

Дисертація і автореферат написані доступною науковою мовою із застосуванням сучасного термінологічного апарату. Зміст автореферату практично ідентичний змісту дисертації.

Об'єктивний аналіз теоретичних узагальнень і висновків, використання широкого сучасного методологічного апарату зробили дослідження Любицького Р.І. доволі цінними для потреб національної архітектурної науки і практики.

Все задеклароване дозволяє мені стверджувати, що дисертація Любицького Романа Ігоровича на тему "Формування мережі об'єктів паркування індивідуального автотранспорту в історично сформованих містах (на прикладі м. Львова)" є завершеною науковою працею, має важливе наукове значення для розвитку планувальної структури історично сформованих міст України та мережі об'єктів паркування. Дисертація відповідає кваліфікаційним вимогам ДАК України, щодо присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань, а її автор, Любицький Роман Ігорович, заслуговує на присвоєння йому вченого ступеня кандидата архітектури за спеціальністю 18.00.01 – Теорія архітектури, реставрація пам'яток архітектури.

*Офіційний опонент,
кандидат архітектури,
доцент кафедри
дизайну та архітектури*

І.Г. Абрамюк

ВІРНО:
Начальник відділу кадрів
"31" жовтня 2014 р.

